

100
Queden 2 números

QUADERNS GADESO

ANÀLISI DE LA REALITAT SOCIOECONÒMICA DE LES ILLES BALEARS. Nº 98. EXTRA ELECTRÒNIC. MAIG 2007.

DIVERSITAT

Aquest número és complementari al Quadern número 97, que feia referència a la visió que els ciutadans i ciutadanes de les Illes Balears tenen dels immigrants que conviuen amb nosaltres.

En realitat són dues cares de la mateixa moneda: com els veiem i com ens veuen. La primera conseqüència que es pot treure de la lectura combinada dels dos estudis és el desconeixement existent entre els ciutadans i ciutadanes "autòctons" i els nous ciutadans i ciutadanes procedents de la immigració. Aquesta falta de coneixement mutu té possiblement com a causa la incomunicació real entre els dos col·lectius, que només coincideixen en temes puntuals i conjunturals.

No es tracta de cercar culpables sinó de posar en evidència una realitat. Pareix imprescindible començar a buscar, i trobar, vincles de participació conjunta en els diferents contextes de participació ciutadana. Com s'ha dit en repetides ocasions, la diversitat que representa la presència de població procedent de la immigració es pot plantejar com un problema o com una oportunitat.

www.gadeso.org

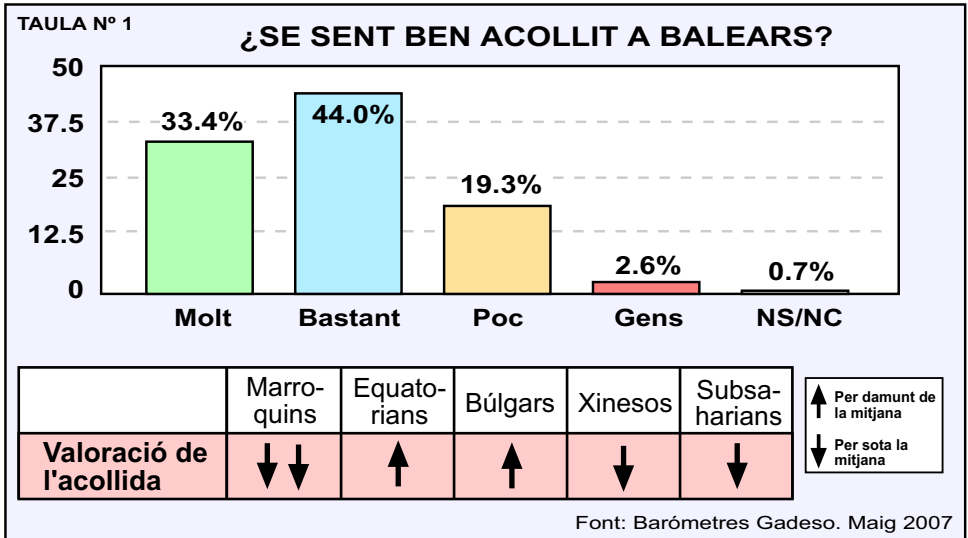
POSICIONAMENT CIUTADÀ (X) ELS IMMIGRANTS (II)

¿COM ENS VEUEN?

Aquest número de Quaderns Gadeso és part d'una investigació que la Fundació Gadeso està duent a terme, titulada "Indicadors d'integració i ciutadania a Balears, aplicats a sis nacionalitats" i promoguda per la Secretaria d'Estat d'Immigració del Ministeri de Treball i Afers Socials.

A la taula número 1 es reflecteix quina és la percepció que té la població immigrada en referència a la denomi-

nada acollida. Aquesta percepció no és negativa: únicament un 21,9% dels immigrants considera que ha estat poc o gens ben acollit a les illes. En canvi, un 77,4% considera que ha estat molt o bastant ben acollit. En conseqüència, no és real la percepció que podem tenir de que els immigrants es senten mal acollits a Balears. Això no lleva que no s'experimentin certs nivells de discriminació.

CERTAMEN DE RELATS CURTS I FOTOGRAFIA

UNA MIRADA ALS REPTES DEL SEGLE XXI

Podeu consultar les bases del concurs a la pàgina web de la Fundació Gadeso

www.gadeso.org

Diario de Mallorca

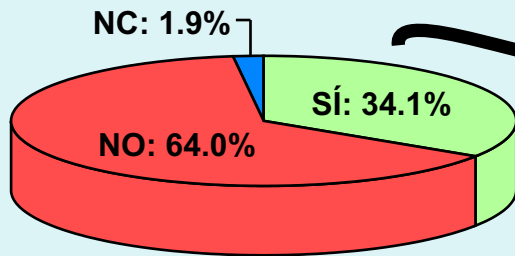

PERCEPCIÓ DE LA DISCRIMINACIÓ

Encara que resulti significatiu que un 34,1% de la població immigrada tenguí una percepció de discriminació, la gran majoria (un 64%) no ha experimentat cap tipus de discriminació. La percepció de la discriminació té, com és lògic, aspectes objectius i subjectius, que es reflecteixen als llocs on s'ha sentit discriminat. Així, quan es concreta aquesta discriminació al carrer o a un lloc públic (comerços, escoles, ambulatoris...), no té perquè fer-ho en forma d'insults o descalificacions, sinó en un sentiment de no estar considerat i tractat de la mateixa manera que els autòctons.

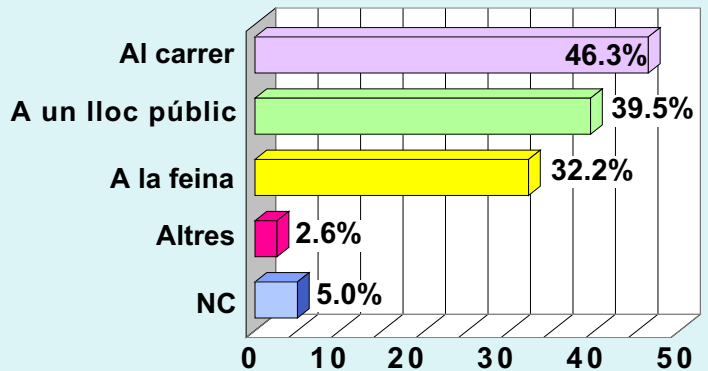
TAULA Nº 2

¿S'HA SENTIT DISCRIMINAT?

Font: Baròmetres Gadeso. Maig 2007

LLOC ON S'HA SENTIT DISCRIMINAT

Tal i com es pot comprovar a la taula número dos, quan es pretén concretar per qui s'ha sentit discriminat, a la majoria de casos és per part de persones desconegudes, el que augmenta la sensació de no sentir-se tractat d'igual manera que els autòctons. Pot resultar significatiu que, quan es parla de la discriminació al lloc de feina (32,2%), aquesta es concreta en primer lloc als companys de feina (20,0%) i després en el cap o el superior (15,6%). A la definició de companys de feina s'inclouen tant els autòctons com els seus compatriotes.

Com es pot observar, els problemes de discriminació efectiva no es tenen tant amb la població autòctona (possiblement perquè hi ha una menor relació) que entre els propis col·lectius d'immigrants, siguin d'altres nacionalitats (46,1%) o de la pròpia (31,2%).

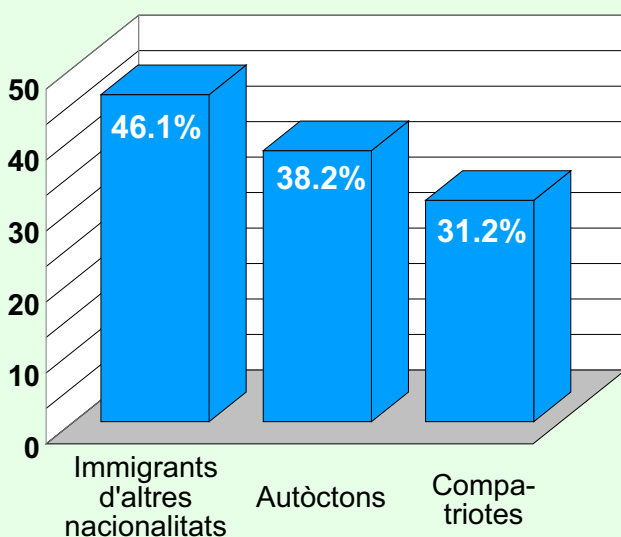
La referència a la discriminació per part de la Policia (18,3%) es pot interpretar des d'un doble vessant: per una part, el fet de que la Policia els pugui demanar la documentació per comprovar la seva situació administrativa; per altra, en el tracte rebut quan tenen necessitat i obligació de realitzar tràmits legals. La referència a la discriminació per part de les administracions públiques és relativament baixa (12,5%).

La percepció de possible discriminació per part dels veïnats (9,1%) té un doble sentit; per una banda, una certa prevenció a l'hora de llogar-los un pis i, per altra, un cert conflicte en el mode de convivència en un mateix espai.

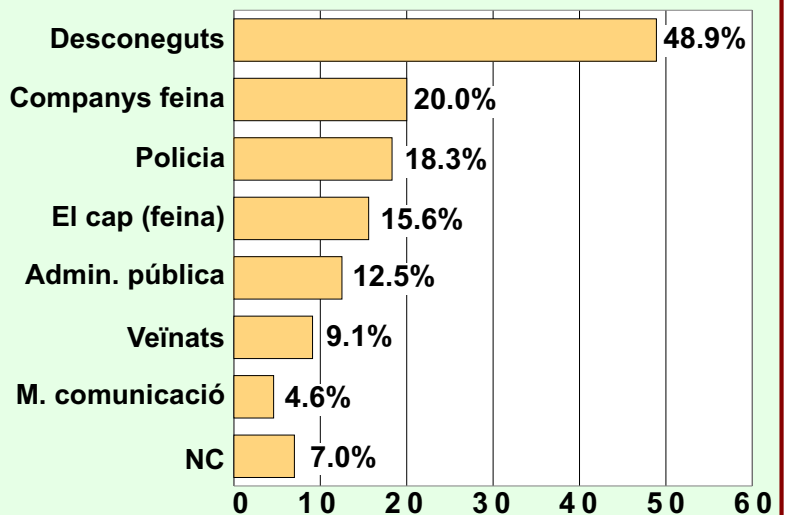
Pot parèixer baixa la percepció de discriminació per part dels mitjans de comunicació, especialment la premsa (4,6%). Una explicació pot ser l'escàs accés a aquests mitjans per part dels immigrants.

TAULA Nº 3

PROBLEMES AMB COL·LECTIUS

¿PER QUI S'HA SENTIT DISCRIMINAT?

Font: Baròmetres Gadeso. Maig 2007

PERCEPCIÓ DE LA DISCRIMINACIÓ (continuació)

TAULA N° 4 PER NACIONALITATS

FACTOR		Marroquins	Equatorians	Búlgars	Xinesos	Subsaharians
Sentiment de discriminació	Relativament baix.	↑	↓	↓	=	↑
Amb els autòctons	Significatiu però no rellevant. Col·lectiu amb menys nivell de "convivència i coincidència".	↑	=	↑	↓	↑
Amb els compatriotes	Rellevant. Es tracta del col·lectiu amb més nivell de "convivència".	↑	↑	↓	↓↓	↑
Amb altres immigrants	Rellevant. Són els col·lectius amb major nivell de "coincidència".	↑	↓	↑↑	↑↑	↑

↑ Per damunt de la mitjana   ↓ Per sota la mitjana

Font: Baròmetres Gadeso. Maig 2007

Com s'observa a la taula número 4, no es pot considerar a la població immigrada com un tot homogeni. A la investigació que la Fundació Gadeso està duent a terme, matissarem molt més les distintes percepcions per lloc de procedència. Aquí únicament reflectim de manera sintètica les tendències dels sentiments de discriminació per nacionalitats.

Les dues poblacions més significatives són la marroquina i la subsahariana, que en tots els casos superen els índexs mitjans. Les poblacions equatoriana i búlgara manifesten un sentiment de discriminació inferior a la

mitjana, encara que hi ha excepcions. Per exemple, en el cas dels equatorians, es posa de manifest una certa conflictivitat amb els seus compatriotes. En canvi, els búlgars tenen aquest sentiment negatiu respecte als altres col·lectius d'immigrants.

Queda patent que la població xinesa viu una situació de relatiu aïllament respecte a la població nativa. Per això el sentiment de discriminació és baix. No obstant, aquesta discriminació és molt alta en referència a col·lectius d'altres cultures i procedències.

L'EFECTE CRIDADA

Pot resultar rellevant concretar què entenen els mateixos immigrants pel denominat efecte cridada. En general, la població autòctona té tendència a posar a un mateix sac distintes situacions que provoquen que les persones que es veuen obligades a emigrar triïn un determinat continent, país o regió.

Com es pot comprovar a la taula número 4, quasi 8 de cada 10 immigrants considera que el principal motiu per emigrar és la situació insostenible al seu país, independentment del país o regió de destí. Al mateix temps, és molt rellevant que més del 70% concreta l'efecte cridada a les informacions que reben, fonamentalment mitjançant la televisió, del benestar (real o fictici) que es dona als països del denominat primer món. Com és lògic, vist el que veuen, el que somnien

és tenir accés a aquest "paradís". A més d'aquests dos elements juguen altres factors com la legislació de cada país, els factors culturals (com per exemple una llengua comuna) o el fet de que en els països d'acollida hi visquin ja familiars o amics.

En general es percep que a Espanya hi ha una legislació més oberta que a la resta d'Europa. Al mateix temps, especialment la població llatinoamericana considera important el fet de tenir una llengua comuna a Espanya i a Balears.

L'existència de familiars i amics, bàsicament al context europeu, es converteix en una causa de l'efecte cridada, per una banda perquè ja tenen referents d'acollida; i per altra, per la possibilitat (díficil però no impossible) d'acollir-se a la denominada reagrupació familiar.

TAULA N°5 TÍTOL EFECTE CRIDADA

	Situació del país	Legislacions permissives	Cultura propera	Familiars, amics...	Mitjans de comunicació
EUROPA	77%	43%	33%	54%	72%
ESPANYA	77%	58%	44%	58%	72%
ILLES BALEARS	77%	58%	44%	55%	72%

Font: Baròmetres Gadeso. Maig 2007

¿COM ENS VEUEN?

Com es pot comprovar a la taula número 6, els immigrants tenen una percepció bastant similar dels problemes que tenim els ciutadans i ciutadanes de la nostra comunitat. Més encara, quan ens referim als seus problemes específics, els continguts són bastant similars, encara que l'ordre de prioritats canviï. Aquesta similitud fa referència a la problemàtica específica que tenen els segments de la població mitja-baixa i baixa. La raó és molt simple: en la majoria de casos les problemàtiques de la població immigrada (encara que en major intensitat) és molt similar a aquests col·lectius de població autòctona, especialment amb els que es troben en risc d'exclusió econòmica i social).

TAULA N° 6

PRINCIPALS PROBLEMES

...DE BALEARS

Accés a l'habitatge	37.4%
Cost de vida	15.2%
Precarietat laboral	12.2%
Inseguretat ciutadana	8.3%
Incivisme i violència	6.5%
NS/NC	25.2%

...QUE MÉS LI AFECTEN

Precarietat laboral	33.2%
Habitatge	30.1%
Cost de vida	29.8%
Accés a serveis públics	24.8%
Racisme-discriminació	6.5%
NS/NC	5.1%

Font: Baròmetres Gadeso. Maig 2007

És rellevant que, en general, els autòctons mereixem millor consideració per part de la població immigrada que la que aquesta rep per part nostra, tal i com es pot comprovar a la taula adjunta. Ens consideren correctes i bones persones. Si parlem dels defectes que perceben, troben que som tancats i distants, però aquesta constatació també la tenen persones que procedeixen de la Península i de la Comunitat Europea.

Com és lògic, aquestes percepcions tenen distinta intensitat segons sigui el lloc de procedència. Els que ens veuen de

manera meys positiva són els xinesos, els subsaharians i els marroquins (encara que per distintes causes). Els xinesos, com a col·lectiu tancat tenen en baixa consideració les nostres virtuts i ressalten un aspecte racista. Els subsaharians destaquen la nostra capacitat de feina però ens consideren tancats i amb certes tendències xenòfobes. Els marroquins ens consideren poc tolerants i distants.

Per contra, els que ens veuen de manera més positiva són els equatorians i els búlgars.

VIRTUTS I DEFECTES DELS BALEARS

TAULA N° 7

	VIRTUTS					
	Normals Correctes	Bones persones	Simpàtics Oberts	Treballadors	Tolerants	NS/NC
Mitjana Global	26.3%	25.3%	24.2%	15.4%	10.0%	23.2%

DEFECTES					
Tancats Distants	Egoistes	Desconfiats	Racistes	Insolidaris	NS/NC
26.5%	15.2%	10.3%	9.8%	9.4%	29.1%

Marroquins	=	=	↓	↑	↓	↑
Equatorians	=	=	↑	↑	=	=
Xinesos	=	=	↓	↓	↓	↑
Búlgars	=	↓	↓	↓	↑	=
Subsaharians	↓	↓	=	↑	↓	=

↑	↑	↑	↑	↑	↓
↓	↓	=	↓	=	=
=	=	↑	↑	=	↑
↓	=	↓	=	↓	=
↑	↑	=	↑	↑	↑

↑ Per damunt de la mitjana   ↓ Per sota la mitjana

Font: Baròmetres Gadeso. Maig 2007

Fundació GADESO: C/Ter nº14 1er. Palma de Mallorca - 07009

TEL. +34 971 479503 FAX. +34 971 470042.

E-MAIL: fundaciogadeso@gadeso.org

PÀGINA WEB: www.gadeso.org

